

1. Inleiding bij de artikelen:

Ik werk nog steeds aan een trilogie op het gebied van ‘Wetenschap en Samenleving’ die moet bestaan uit: 1. de studie van het ‘Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers’ (VWO; 1994), 2. de persoonlijke geschiedenis van een onderzoeker die zich als wetenschapsmens een specifieke verantwoordelijkheid toekeende, als individualiserend voorbeeld (Minnaert; De Rok van het Universum, 2003) en 3. een publicatie over de ‘Bond van Wetenschappelijke Arbeiders’ (BWA; 2007). Het Verbond was uitgever van het tijdschrift ‘Wetenschap en Samenleving’ (1949-1991): vanaf 1974 deed het dat samen met de BWA.

Het eerste boek kwam uit in 1994, en was tevens mijn dissertatie. Een niet gepubliceerd verhaal daarover staat hieronder: ik vertelde het aan de aanwezigen bij de promotiezitting van 9 september 1994. Dan publiceer ik hier opnieuw de ‘Stellingen’ bij de dissertatie, waaraan ik nog steeds waarde hecht. Ten slotte geef ik een overzicht van de reacties op de dissertatie, en mijn eigen activiteiten op dit vlak.

Dan plaats ik een recensie die ik op verzoek schreef over een boek over de politiek van de Koninklijke Academie van Wetenschappen in het Interbellum; een problematiek die zijdelings aan de orde was in het inleidende hoofdstuk van mijn dissertatie. Omdat deze publicatie niet erg toegankelijk is en de problematiek erg boeiend, geef ik dit artikel hier weer.

Voor twee bladen, Hypothese (NWO) en WT&S, schreef ik verhalen die ingaan op de mogelijke relevantie van organisaties zoals het VWO en de BWA in de huidige tijd. U vindt die artikelen bij de plannen voor de toekomst, de BWA. Voor het zomer nummer 2000 van het blad Gewina schreef ik een artikel over de relatie tussen het bestuur van dit VWO en de redactie van haar blad (Wetenschap&Samenleving) over de periode 1949-1980. De redactie van Gewina vroeg mij om voor haar speciale uitgave over ‘Wetenschapsvoorlichting’ een artikel te schrijven (herfst 2001) over W&S: door een misverstand kwam dat niet in dat nummer terecht. Hier komt ‘Verlichting door Voorlichting’, dat ingaat op het belang van een eigen ‘orgaan’ voor een kritische beweging. Het stuk is in verkorte vorm afgedrukt in het slotnummer van het Tijdschrift voor ‘Wetenschap, Technologie & Samenleving’, 10, 2002, 164-169. De geïnteresseerden kunnen het bekwaam bekorte artikel vergelijken met het origineel. Het is jammer dat het tijdschrift, een vervolg van ‘Wetenschap & Samenleving’, sedert 1949, thans ter ziele is.